

*La Declaració de la Comissió de Cultura de Plaça Catalunya de Barcelona per a un Model de Cultura Social es un document de principis i propostes debatudes, consensuades i redactades assembleariament al llarg de dos mesos a la Plaça Catalunya de Barcelona dins el marc de l'acampada 15M. Aquest document es una primera versió d'una declaració que es considera permanentment oberta i en procès.*

## **DECLARACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CULTURA DE PLAÇA CATALUNYA DE BARCELONA PER A UN MODEL DE CULTURA SOCIAL**

**La política cultural no és la cultura.**

**Les institucions públiques no fan la cultura.**

**Les institucions públiques gestionen la cultura.**

**La cultura és un procés en constant transformació, que reflecteix les dinàmiques socials, el resultat del qual no ha de ser necessàriament una obra.**

**La cultura ha de ser lliure i plural, i les polítiques culturals han de reflectir, fomentar i garantir aquesta llibertat i aquesta pluralitat.**

**La política cultural ha de dotar de recursos les activitats de recerca, producció, exhibició, difusió i educació cultural, des d'una òptica sostenible i en base al seu valor social.**

**La política cultural no pot estar orientada a una mera consecució de beneficis econòmics.**

**La cultura és un bé comú, no un producte.**

**Cal desenvolupar models culturals a llarg termini, inclusivament, participatius, sostenibles i exploratius.**

## **1- Per una redefinició social de les polítiques culturals,**

### **DEMANEM**

1.1- El replantejament del model de polítiques culturals impulsat pel Govern de la Generalitat Catalunya mitjançant les anomenades Lleis Òmnibus, on es penalitzen els processos culturals no mercantils i s'afavoreixen les produccions culturals destinades a l'espectacularització de la cultura la cultura de l'espectacle i al guany econòmic, mitjançant un procés de mercantilització dels imaginaris col·lectius. El guany cultural és fonamentalment social i col·lectiu. El guany econòmic és complementari.

1.2- La reconstitució d'un organisme de gestió cultural independent a partir d'un debat horitzontal, transparent i participatiu amb el sector. La trajectòria del CoNCA en els seus primers anys de recorregut no pot ser excusa per a la seva desactivació, ni per a un retorn al dirigisme polític envers les polítiques culturals i a la vertebració del teixit cultural en base al concepte de Indústries Culturals.

1.3- La intensificació del suport a les pràctiques culturals de base que es dediquen a la recerca i a aquelles plataformes que donen cobertura a la creació emergent, més que no pas a aquelles centrades en la producció cultural de consum massiu. Al mateix temps, adaptació de les polítiques culturals als temps productius propis de la investigació i la producció cultural.

1.4- Afavorir una política d'inversions en què la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació cultural (R+D+i) funcioni com a motor d'un model cultural emergent no basat necessàriament en la creació d'obres i la seva exposició, tot deixant de banda les inversions en noves infraestructures, per aprofitar viviers ja en latència o existents, universitats, etc. i, optimitzant així els recursos existents.

1.5- L'empoderament per part dels creadors de la gestió burocràtica dels recursos públics vinculats a les seves activitats des de protocols flexibles i transparents. Els organismes públics de gestió cultural són gestors de recursos, no els seus propietaris. La cultura no està al servei de l'administració, l'administració està al servei de la cultura.

## **2.0 – Per un nou model de gestió dels recursos públics,**

### **DEMANEM**

2.1- Una redimensió dels actuals ajustaments pressupostaris no orientada a la retallada d'activitats sinó una política de planificació sostenible dels recursos a llarg termini que salvaguardi prioritàriament el teixit cultural de base.

2.2- La redimensió dels sous dels càrrecs públics de les institucions culturals d'acord amb l'actual realitat socio-econòmica.

2.3- Un necessari revertiment al domini públic dels recursos públics invertits en cultura. Les activitats dels productors culturals que rebin subvencions públiques han de tornar valor social afegit a la societat. Aquest retorn pot prendre forma de socialització dels seus processos i resultats, a través de l'accés gratuït, mitjançant l'exigència d'ús de llicències lliures o compartint públicament aquests actius.

2.4- Limitar la privatització del guany generat amb ajuts públics i suprimir les subvencions als projectes, empreses i entitats culturals que poden mantenir la seva sostenibilitat i autonomia econòmica sense la contribució d'aquestes ajudes públiques. Cal reconsiderar les subvencions a les empreses i entitats culturals que extreuen un benefici econòmic desproporcionat, mitjançant la limitació d'aquest ajut o del retorn al domini públic de part d'aquest guany.

2.5- Que en tant que les institucions culturals privades gaudeixen de finançament públic han d'estar subjectes als mateixos protocols

als que afecten als organismes íntegrament públics. Per exemple, denunciem que els preus d'entrada a un centre cultural privat impedeixin la visita a una part important de la població, quan es aquesta mateixa ciutadania la que costreja amb els seus impostos part del finançament d'aquesta institució.

2.6- Que l'externalització dels serveis culturals no impliqui la privatització encoberta del servei i la seva mercantilització ni la precarietat dels treballadors i treballadores culturals.

2.7- Que l'aplicació de l'1% Cultural contemplat a la Ley de Patrimonio Histórico -que estableix l'obligació de destinar als contractes d'obres públiques una partida de, com a mínim, un 1% a treballs de conservació o enriquiment del patrimoni històric-espanyol o al foment de la creativitat artística- sigui transparent i cogestionada amb el teixit cultural local.

2.8- L'obligació de que les entitats culturals públiques i privades amb participació pública programin una quota significativa de produccions procedents del teixit local, autonòmic o estatal en base a criteris contextuais i/o de possibilitat.

2.9- La potenciació dels departaments d'activitats, envers els departaments expositius als centres culturals públics, com a marc on es visibilitzen preferentment els fenòmens socials emergents i la vocació de servei públic d'aquestes institucions.

2.10- La consideració d'una nova llei del mecenatge que afavoreixi la col·laboració d'entitats privades a la creació artística.

### **3.0 – Per un model de cultura lliure,**

#### **DEMANEM**

3.1. Abolició immediata i completa de la Disposición Final Segunda de la Ley de Economía Sostenible, també anomenada Llei Sinde, i del Cànon Digital, sense que això suposi la pèrdua del dret a

còpia privada ni que s'hagi de gravar un cànon sobre la connexió a Internet.

3.2. Prohibició del cobrament per part de les entitats de gestió col·lectiva dels drets d'obres que no pertanyin als seus socis, així com dels impostos no atribuïbles.

3.3. Alliberament a l'espai públic, sota llicències lliures, dels fons audiovisuals de les corporacions públiques de ràdio-televisió estatals, autonòmiques i locals.

3.4. Ús i foment per part de les institucions públiques -estatals, autonòmiques i locals- de sistemes operatius lliures i, en general, de programari lliure.

3.5. Establiment de mecanismes legals que garanteixin l'obligatorietat de retorn al domini públic i que afavoreixin l'ús de llicències lliures d'aquelles obres finançades amb fons públics, i estipulació de programes d'ajudes públiques a la creació per a aquelles obres que s'amparin legalment sota aquesta classe de llicències.

3.6- El foment per part de les administracions públiques de la cultura del paradigma del procomú, dels projectes socials que incideixen en operatives procomunitàries i de les empreses del procomú. Desenvolupament institucional de projectes orientats a la sostenibilitat social i a la possibilitat de compartir col·lectivament els recursos disponibles, com ara l'aprofitament d'infraestructures i espais en desús o la creació de magatzems de materials reutilitzables per la comunitat de creadors i centres.

#### **4.0 Per unes polítiques culturals transparents,**

##### **DEMANEM**

4.1- La total transparència informativa en la gestió i adjudicació dels recursos de les institucions culturals, tant públiques com privades, i dels criteris d'adjudicació de beques i subvencions, així com dels pressupostos.

4.2- Exigència de que els alts càrrecs de l'administració cultural tinguin un coneixement solvent del context cultural local.

4.3- Convocatòria de concurs públic pels càrrecs directius de les entitats culturals públiques i privades que rebin finançament públic.

4.4- L'articulació d'una legislació que reguli, per tal de prevenir el conflicte d'interessos, el traspàs dels gestors entre l'àmbit públic i privat.

4.5- L'aplicació obligatòria del Codi de Bones Pràctiques a les institucions culturals, públiques i privades. Per exemple, l'obligació de que les entitats facin contractes als creadors i productors, i que el seu paper primordial en l'activitat quedi reflectit en el conjunt del pressupost.

## **5.0 – Per una redefinició política de l'espai públic,**

### **DEMANEM**

5.1- La fi de les polítiques municipals de privatització de l'espai públic. Per exemple, posar fre a l'afavoriment per part de l'administració pública d'aquelles manifestacions en l'espai públic vinculades exclusivament a iniciatives privades i mercantils.

5.2- La derogació de l'ordenança municipal de civisme i re-escritura dels usos culturals de l'espai públic a fi de fomentar pràctiques culturals plurals i inclusives, particularment aquelles no tutelades per les administracions.

5.3- La modificació de la legislació sobre el disseny dels espais públics i mobiliaris urbans per tal d'afavorir la recuperació social dels usos de l'espai públic.

5.4- Modificació de la gestió de l'espai ràdio-elèctric públic. Obertura de canals de lliure producció i accés, tant en televisió com en ràdio.

